

Häälestusprogrammi Computer Setup (F10) juhend

Äriarvutid

© Autoriõigus 2006 Hewlett-Packard
Development Company, L.P. Käesolevas
dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette
teatamata muuta.

Microsoft ja Windows on Microsoft
Corporationi kaubamärgid USA-s ja muudes
riikides.

Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on
sätestatud otsestes garantiivaldustes, mis
nende toodete ja teenustega kaasnevad.
Mitte midagi selles dokumendis sisalduvat ei
saa pidada täiendavaks garantiiks. HP ei
vastuta selles dokumendis leiduda võivate
tehniliste või toimetuslike vigade ega
väljajäätude eest.

Käesolev dokument sisaldab
autorikaitseadustega kaitstud teavet.
Ühtegi selle dokumendi osa ei tohi
paljundada, reprodutseerida ega mõnda
muusse keelde tõlkida ilma Hewlett-Packard
Company eelneva kirjaliku nõusolekuta.

Häälestusprogrammi Computer Setup (F10)
juhend

Äriarvutid

Esimene redaktsioon (mai 2004)

Teine redaktsioon (september 2004)

Kolmas redaktsioon (mai 2005)

Neljas redaktsioon (november 2005)

Viies redaktsioon (mai 2005)

Kuues redaktsioon (august 2006)

Dokumendi osanumber: 361206-E46

Teadmiseks selle juhendi kasutajale

Sellest juhendist saate teada, kuidas kasutada häälestusprogrammi Computer Setup. Seda tööriista kasutatakse arvuti vaikesätete ümberkonfigureerimiseks ja muutmiseks uue riistvara installimisel ning arvuti hooldamisel.

ETTEVAATUST! Nõnda esile tõstetud tekst viitab asjaolule, et juhiste eiramine võib põhjustada kehavigastusi või surma.

HOIATUS Nõnda esile tõstetud tekst viitab asjaolule, et juhiste eiramine võib kaasa tuua seadmete kahjustusi või andmete kaotsiminekut.

Märkus Nõnda esile tõstetud tekst sisaldab olulist lisateavet.

Sisukord

Häälestusprogramm Computer Setup (F10)

Arvutihäälestusutiliidid (F10)	1
Arvutihäälestusutiliitide (F10) kasutamine	2
Arvuti häälestus – File (Fail)	3
Arvuti häälestus – Storage (Salvestusseadmed)	4
Arvuti häälestus – Security (Turve)	7
Arvuti toiteseadistus	9
Computer Setup – Advanced (Täpsem)	10
Konfiguratsioonisätete taastamine	13

Häälestusprogramm Computer Setup (F10)

Arvutihäälestusutiliidid (F10)

Kasutage arvutihäälestusprogrammi (F10) järgmistel eesmärkidel.

- Tehase vaikesätete muutmine.
- Süsteemi kuupäeva ja kellaaja seadmine.
- Süsteemi konfiguratsiooni määramine, vaatamine, muutmine või kontrollimine (sh protsessori, graafika-, mälu-, heli-, salvestus-, side- ja sisendseadmete häälestus).
- Buutimiseseadmete buutimisjärjekorra muutmine (kõvakettad, disketiseadmed, optilised kettaseadmed või USB-välkmäluseadmed).
- Kiire algladimise (Quick Boot) lubamine, mis on täielikust algladimisest (Full Boot) kiirem, kuid ei tee läbi kõiki täielikus algladimises sisalduvaid diagnostikateste. Saate süsteemi häälestada:
 - alati kiirelt algladima (Quick Boot) (vaikimisi);
 - perioodiliselt täielikult algladima (Full Boot) (iga 1-30 päeva järel);
 - alati täielikult algladima (Full Boot).
- Käivitustesti (POST, Power-On Self-Test) teadete lubamiseks või keelamiseks valige Post Messages Enabled (Käivitustesti teated lubatud) või Post Messages Disabled (Käivitustesti teated keelatud). Post Messages Disabled (Käivitustesti teated keelatud) keelab enamiku käivitustesti teateid (nt mäluarvestus, toote nimi ja muud teated, mis pole tõrketeaded). Kui käivitustestis tekib tõrge, kuvatakse selle kohta tõrketeadete sõltumata valitud režiimist. Käivitustesti ajal saate käivitustesti teadete kuvamise sisse lülitada, kui vajutate suvalist klahvi (v.a funktsiooniklahvid [F1](#) kuni [F12](#)).
- Omanikusildi määramine; selle sildi tekst kuvatakse iga kord süsteemi sisselülitamisel või taaskäivitamisel.
- Ettevõttesiseselt sellele arvutile omistatud inventarisildi või -numbri sisestamine.
- Käivitusparooli kasutuselevõtmine nii süsteemi taaskäivitamiste (soebuutimiste) kui ka sisselülitamiste puhuks.
- Seadistusparooli määramine, mis piirab juurdepääsu häälestusutiliidile Computer Setup (F10) ja käesolevas peatükis kirjeldatud sätetele.
- Integreeritud sisend/väljund-funktsioonide keelamine (sh jada-, USB- ja paralleelpordid, heli, integreeritud võrguadapter), nii et neid ei saa kuni lukust vabastamiseni kasutada.
- Irdandmekandjalt buutimise lubamine või keelamine.

- Tavadisketile kirjutamise lubamine või keelamine (kui riistvara võimaldab).
- Selliste süsteemi konfiguratsioonitõrgete lahendamine, mis on käivitustesti (POST – Power-On Self-Test) ajal leitud, kuid pole automaatselt parandatud.
- Süsteemi häälestuse kopeerimine – salvestades konfiguratsiooniteabe disketile ja taastades selle ühele või mitmele arvutile.
- Määratud ATA-kõvaketta enesetestide käivitamine (kui riistvara võimaldab).
- DriveLock-turbe lubamine või keelamine (kui kettaseade seda toetab).

Arvutihäälestusutiliitide (F10) kasutamine

Programmi Computer Setup käivitamine on võimalik ainult arvuti sisselülitamisel või süsteemi taaskäivitamisel. Arvutihäälestusprogrammi menüüsse pääsemiseks tehke järgmist.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage. Kui Windows töötab, klõpsake **Start > Shut Down** (Sule arvuti) (Sule arvuti) > **Restart** (Taaskäivita).
2. Niipea, kui arvuti sisse lülitub ja kuvari tuli muutub roheliseks, vajutage klahvi **F10** häälestusutiliidi (Computer Setup) käivitamiseks. Tiitelkuva vahelejätmiseks vajutage soovi korral klahvi **Enter**.

Märkus Kui te ei jõua klahvi **F10** õigel ajal vajutada, peate utiliiti sisenemiseks arvuti taaskäivitama ning hetkel, mil kuvari tuli läheb roheliseks, vajutama uuesti klahvi **F10**.

3. Valige loendist sobiv keel ja vajutage klahvi **Enter**.
4. Häälestusprogrammi Computer Setup menüüs on näha viis käsku: File (Fail), Storage (Salvestusseadmed), Security (Turve), Power (Toide) ning Advanced (Täpsemalt).
5. Valige vasaku ja parema nooleklahvi abil soovitud alammenüü. Valige ülemise ja alumise nooleklahvi abil soovitud säte ning vajutage klahvi **Enter**. Tagasi Computer Setupi peamenüüsse saate, vajutades klahvi **Esc**.
6. Muudatuste rakendamiseks ja salvestamiseks valige **File (Fail) > Save Changes and Exit**.
 - Kui tegite muudatusi, mida te ei soovi rakendada, valige **Ignore Changes and Exit**.
 - Tehasesätete või eelnevalt salvestatud vaikesätete taastamiseks (mõnel mudelil) valige **Apply Defaults and Exit**. Süsteemi vaikesätete taastamine esialgsete tehasesätetega.

HOIATUS ÄRGE lülitage arvuti toidet VÄLJA häälestusprogrammis Computer Setup (F10) muudatuste ROM-i salvestamise ajal, kuna see võib rikkuda CMOS-i. Arvuti saab ohutult välja lülitada ainult pärast häälestusprogrammist F10 väljumist.

Tabel 1 Häälestusprogramm Computer Setup (F10)

Menüü	Tabel
File (Fail)	Tabel 2 Arvuti häälestus – File (Fail)
Storage (Salvestusseadmed)	Tabel 3 Arvuti häälestus – Storage (Salvestusseadmed)
Security (Turve)	Tabel 4 Arvuti häälestus – Security (Turve)
Power (Toide)	Tabel 5 Arvuti toiteseadistus
Advanced (Täpsemalt)	Tabel 6 Computer Setup – Advanced (Täpsemalt)

Arvuti häälestus – File (Fail)

Märkus Häälestusprogrammi üksikute valikute kasutatavus võib sõltuda arvuti riistvara konfiguratsioonist.

Tabel 2 Arvuti häälestus – File (Fail)

Valik	Kirjeldus
System Information (Süsteemiteave)	Kuvatakse järgmine teave: <ul style="list-style-type: none">• toote nimi• kaubaartikli kood (SKU number; mõnel mudelil)• protsessori tüüp/kiirus/astmelisus (stepping)• vahemälu maht (L1/L2) (kahetuimalistel protsessoritel on see kirjas kahekordselt)• installitud mälu maht/kiirus, kanalite arv (üks või topelt) (kui rakendatav)• integreeritud ja kasutatava võrguadapteri MAC-aadress (kui rakendatav)• süsteemi BIOS (sisaldab tootepere nime ja versiooni)• korpuse seerianumber• inventarinumber• protsessori tüüp/kiirus/astmelisus (astmelisuse teabesse kuulub Microcode Signature)
About (Tiitelandmed)	Autoriõiguse teate kuvamine.
Set Time and Date (Sea kellaeg ja kuupäev)	Süsteemi kuupäeva ja kellaaja muutmine.
Flash System ROM (Süsteemi ROM- välmälu) (mõnel mudelil)	Uut BIOS-süsteemi sisaldava kettaseadme valimine.
Replicated Setup (Kopeeritav häälestus)	Save to Removable Media (Salvestamine irdandmekandjale) Süsteemi konfiguratsiooni (sh CMOS-i) salvestamine vormindatud 1,44 MB disketile, USB-välmäluseadmele või disketilaadsele seadmele (salvestusseadmele, mis on seatud disketiseadet emuleerima). Restore from Removable Media (Taastamine irdandmekandjalt) Süsteemi konfiguratsiooni taastamine disketilt, USB-välmäluseadmelt või disketilaadselt seadmelt.
Default Setup (Vaikesätted)	Save Current Settings as Default (Praeguste sätete salvestamine vaikesätetena) Praeguse süsteemikonfiguratsiooni salvestamine vaikesätetena. Restore Factory Settings as Default (Tehasesätete taastamine vaikesätetena) Tehases seatud süsteemikonfiguratsiooni taastamine vaikesätetena.
Apply Defaults and Exit (Rakenda vaikesätted ja välju)	Praegu valitud vaikesätete rakendamine ja kehtestatud paroolide tühjendamine.

Tabel 2 Arvuti häälestus – File (Fail) (Järg)

Ignore Changes and Exit (Ignoreeri muudatusi ja välju)	Computer Setupist väljumine ilma muudatusi rakendamata või salvestamata.
Save Changes and Exit (Salvesta muudatused ja välju)	Konfiguratsiooni või vaikesätete muudatuste salvestamine ja programmist Computer Setup väljumine.

Arvuti häälestus – Storage (Salvestusseadmed)

Märkus Häälestusprogrammi üksikute valikute kasutatavus võib sõltuda arvuti riistvara konfiguratsioonist.

Tabel 3 Arvuti häälestus – Storage (Salvestusseadmed)

Valik	Kirjeldus
Device Configuration (Seadmete konfiguratsioon)	<p>Kõigi installitud BIOS-i poolt juhitud salvestusseadmete loend.</p> <p>Seadme valimisel kuvatakse selle täpsem teave ja variandid. Esitatud võib olla järgmisi variante.</p> <p>Diskette Type (Disketi tüüp, ainult tavadisketid)</p> <p>Suurima mahutavusega disketitüüp, mida disketiseade toetab. Variandid: 3,5" 1,44 MB ja 5,25" 1,2 MB</p> <p>Drive Emulation (Kettaseadme emuleerimine)</p> <p>Saate teatud salvestusseadmele valida kettaseadme emulatsiooni tüübi. (Näiteks Zip-draivi saab kettaemulatsiooni valimisega teha algladimisseadmeks.)</p> <p>Drive Type Emulation Options (Kettaseadme tüübi emulatsiooni valikud)</p> <p>ATAPI Zip drive (ATAPI Zip-kettaseade):</p> <ul style="list-style-type: none"> • None (Pole, käsitletakse muuna). • Diskette (Diskett, käsitletakse disketiseadmena). <p>Legacy Diskette (Tavadiskett): emulatsioonivalikuid pole.</p> <p>CD-ROM: emulatsioonivalikuid pole.</p> <p>ATAPI LS-120:</p> <ul style="list-style-type: none"> • None (Pole, käsitletakse muuna). • Diskette (Diskett, käsitletakse disketiseadmena). <p>Hard Disk (Kõvaketas):</p> <ul style="list-style-type: none"> • None (Pole, takistab BIOS-i kaudu juurdepääsu andmetele ning keelab seadmelt bootimise). • Hard Disk (Kõvaketas, käsitletakse kõvakettana). <p>Multisector Transfers (Multisektori-edastused; <i>ainult ATA-ketaste puhul</i>)</p> <p>Saate määrata, mitu sektorit edastatakse multisektorilise PIO-operatsiooniga. Valikud (olenevalt seadme võimalustest): Disabled (Keelatud), 8 ja 16.</p> <p>Transfer Mode (Edastusrežiim; <i>ainult IDE-seadmete puhul</i>)</p>

Tabel 3 Arvuti häälestus – Storage (Salvestusseadmed) (Järg)

Saate määrata andmeedastusrežiimi. Variandid (sõltuvalt seadme võimalustest): PIO 0, Max PIO, Enhanced DMA, Ultra DMA 0 ja Max UDMA.

Translation Mode (Teisendusrežiim; ainult ATA-ketaste puhul)

Saate valida seadmel kasutatava teisendusrežiimi. See võimaldab BIOS-i juurdepääsu ketastele, mis on partitsioneeritud ja vormindatud muudel arvutitel ning võib olla vajalik vanemate UNIX-i versioonide kasutamisel (nt SCO UNIX-i versioon 3.2). Variandid: Automatic (Automaatne), Bit-Shift (Bitinihutamine), LBA Assisted (LBA abil), User (Kasutaja) ja None (Pole).

HOIATUS Üldjuhul ei tohiks BIOS-i poolt automaatselt valitud teisendusrežiimi muuta. Kui valitud teisendusrežiim ei ühildu teisendusrežiimiga, mis kehtis ketta partitsioneerimise ja vormindamise ajal, pole andmed kettal kättesaadavad.

Translation Parameters (Teisendusparameetrid; ainult ATA-ketaste puhul)

Märkus See funktsioon on saadaval ainult kasutaja seatava (User) teisendusrežiimi valimise järel.

Saate määrata parameetrid (loogilised silindrid, pead ning sektorite arv rajal), mida BIOS kasutab ketta sisend-/väljundõuete (operatsioonisüsteemilt või rakenduselt) teisendamiseks kõvaketale arusaadavasse vormi. Loogiliste silindrite arv ei või ületada 1024. Peade arv ei või olla suurem kui 256. Sektoreid raja kohta võib olla maksimaalselt 63. Need väljad on nähtavad ja muudetavad ainult siis, kui ketta teisendusrežiimiks on määratud User (Kasutaja).

Default Values IDE/SATA (Vaikeväärtused IDE/SATA)

Võimaldab määrata vaikeväärtused mitmesektorilise edastuse (Multisector Transfer), edastusrežiimi (Transfer Mode) ja ATA-seadmete teisendusrežiimi (Translation Mode) jaoks.

Storage Options (Salvestusseadmete valikud)

Removable Media Boot (Irdandmekandjalt alglaadimine)

Irdandmekandjalt arvuti alglaadimise lubamine/keelamine.

Legacy Diskette Write (Tavadisketile kirjutamine)

Tavadiskettidele andmete kirjutamise lubamine/keelamine.

Märkus Pärast sätte Removable Media Write (Irdandmekandjale kirjutamine) muudatuse salvestamist arvuti taaskäivitub. Lülitage arvuti käsitsi välja ja seejärel uuesti sisse.

BIOS DMA Data Transfers (BIOS DMA andmeedastus)

Saate määrata, kuidas teenindatakse BIOS-i sisend-/väljund-taotlusi. Enable (Luba) puhul teenindab BIOS ATA kettalugemis- ja -kirjutustaotlusi DMA-andmeedastusega. (Keela) puhul teenindab BIOS ATA kettalugemis- ja -kirjutustaotlusi PIO-andmeedastusega.

SATA Emulation (SATA emuleerimine)

Saate valida, kuidas operatsioonisüsteem pöördub SATA kontrolleri ja seadmete poole. Saate valida kuni kolme variandi vahel: IDE, RAID ja AHCI.

IDE on vaikesäte. Kasutage seda „normaalse“ (mitte-RAID, mitte-AHCI) konfiguratsiooni korral.

Valige RAID, kui vajate DOS-i ja alglaadimisfunktsiooni juurdepääsu RAID-draividele. Kasutage seda valikut RAID-konfiguratsiooni puhul Windows 2000-s, XP-s või Vistas koos sobiva RAID-seadmedraiveriga.

Tabel 3 Arvuti häälestus – Storage (Salvestusseadmed) (Järg)

Märkus RAID-seadmedraiver tuleb installida enne, kui proovite RAID-draiviit algladida. Kui püüate RAID-draivilt buutida ilma vajaliku installitud seadmedraiverita, on tagajärjeks süsteemi krahh (sinine ekraan). Samuti vältige valikut RAID, kui mõnel ühendatud kõvakettal on sisse lülitatud funktsioon DriveLock. Selle tagajärjel võib DriveLockiga draiv jääda edasistel algladimistel lukustatuks ja blokeerituks, kuni ei valita mõnda muud SATA emuleerimisrežiimi.

Lisateavet RAID-i kohta vt dokumendis *Redundant Array of Independent Disks (RAID) on dc7700 and dx7300 Business Desktops Using Intel Matrix Storage Manager* veebiaadressil <http://www.hp.com/support>. Valige oma riik ja keel, valige **See support and troubleshooting information** (Toe ja tõrkeotsingu alane teave), sisestage oma arvuti mudelinumber ning vajutage klahvi **Enter**. Jaotises **Resources** klõpsake valikut **Manuals (guides, supplements, addendums, etc)** (Juhendid ja lisad). Jaotises **Quick jump to manuals by category** (Kategoriate järgi otsetee juhendite juurde) klõpsake valikut **White papers** (Valged raamatud).

SATA-seadmetele AHCI-liidese abil buutimiseks ja DOS-iga juurdepääsuks valige **AHCI**. Valige see režiim, kui sihtopsüsteem toetab SATA seadmetele juurdepääsu AHCI abil (nt Windows Vista) ning soovitakse kasutada AHCI-pöördust.

Märkus Windows 2000 ja Windows XP nõuavad AHCI liideselega SATA seadmetele juurdepääsuks kolmanda osapoole seadmedraiverit. Kui proovite neid opsüsteeme AHCI-režiimis buutida ilma vajaliku seadmedraiverita, on tagajärjeks süsteemi krahh (sinine ekraan).

SATA 0 and 2 (SATA 0 ja 2)

Saate lubada või keelata DOS-i ja algladimise juurdepääsu SATA esimese kontrolleri esmasele kanalile. Seda funktsiooni saab rakendada juhul, kui SATA Emulation = IDE.

Märkus Windowsi-taolised täiustatud opsüsteemid võivad kanali taasaktiveerida.

SATA 1 and 3 (SATA 1 ja 3)

Saate lubada või keelata DOS-i ja algladimise juurdepääsu SATA esimese kontrolleri teiselele kanalile. Seda funktsiooni saab rakendada juhul, kui SATA Emulation = IDE.

Märkus Windowsi-taolised täiustatud opsüsteemid võivad kanali taasaktiveerida.

SATA 4 (mõnel mudelil)

Saate lubada või keelata DOS-i ja algladimise juurdepääsu SATA teise kontrolleri esmasele kanalile. Seda funktsiooni saab rakendada juhul, kui SATA Emulation = IDE.

Märkus Windowsi-taolised täiustatud opsüsteemid võivad kanali taasaktiveerida.

SATA 5 (mõnel mudelil)

Saate lubada või keelata DOS-i ja algladimise juurdepääsu SATA teise kontrolleri teiselele kanalile. Seda funktsiooni saab rakendada juhul, kui SATA Emulation = IDE.

Märkus Windowsi-taolised täiustatud opsüsteemid võivad kanali taasaktiveerida.

Tabel 3 Arvuti häälestus – Storage (Salvestusseadmed) (Järg)

DPS Self-Test (DPS-i enesetest)	Saate käivitada enesetestete ATA-kõvaketastel, mis on võimelised läbi viima DPS-i (Drive Protection System) enesetestete.
	 Märkus See valik on nähtav vaid siis, kui süsteemi on ühendatud vähemalt üks kettaseade, mis on võimeline DPS-i enesetestiti tegema.
Boot Order (Buutimisjärjekord)	Saate teha järgmist: <ul style="list-style-type: none">Saate määrata, millises järjekorras kontrollitakse süsteemiga ühendatud seadmetel (nt USB-välkmälu, disketiseade, kõvaketas, optiline kettaseade, võrguadapter) buuditava operatsioonisüsteemi olemasolu. Iga selles loendis leiduva seadme võib buuditava operatsioonisüsteemi potentsiaalse allikana kontrollimisse kaasata või sellest välja arvata.Saate määrata ühendatud kõvaketaste järjekorra. Esimene kõvaketas selles loendis on buutimisjärjekorras eespool ning saab tähise C (kui on ühendatud seadmeid).
	 Märkus MS-DOS-is omistatud kettatähised ei pruugi pärast mõne muu opsüsteemi käivitamist kehtida.
Buutimisjärjekorra ühekordse erandi otseteeklahv	
Kui soovite ühekordselt alglaadida seadmelt, mis pole buutimisjärjestuse vaikeseade, taaskäivitage arvuti ning hetkel, mil kuvari tuli läheb roheliseks, vajutage klahvi F9 . Pärast käivitustesti (POST) lõpulejõudmist kuvatakse buutimisseadmete loend. Valige nooleklahvidega soovitud seade ja vajutage klahvi Enter . Seejärel alglaadib arvuti valitud seadmelt vaid sel korral.	

Arvuti häälestus – Security (Turve)

Märkus Häälestusprogrammi üksikute valikute kasutatavus võib sõltuda arvuti riistvara konfiguratsioonist.

Tabel 4 Arvuti häälestus – Security (Turve)

Valik	Kirjeldus
Smart Card Options (Kiiptaardi valikud; mõnel mudelil)	Saate määrata, kas sisselülitusparooli asemel kasutatakse kiiptaarti (Smart Card) või mitte.
Setup Password (Seadistusparool)	Võimaldab määrata ja sisse lülitada seadistusparooli (ülema/administraatori parooli).
	 Märkus Kui parool on rakendatud, kaitseb see arvutit häälestusutiliidis tehtud valikute muutmise, ROM-i ülekirjutamise ja mõne Windowsi seadistuse muutmise eest.
	Lisateavet vt dokumentatsiooni ja diagnostika CD-l <i>Documentation and Diagnostics CD</i> asuvasst tõrkeotsingujuhendist <i>Troubleshooting Guide</i> .
Power-On Password (Sisselülitusparool)	Saate rakendada ja sisse lülitada sisselülitusparooli. Sisselülitusparooli viip ilmub pärast arvuti sisselülitamist. Kui kasutaja ei sisesta õiget käivitusparooli, siis arvuti ei buudi.
	 Märkus Seda parooli ei kasutata soebootimise puhul, nt Ctrl+Alt+Delete või Windowsi taaskäivitamisel , kui allkirjeldatud sätetes Password Options pole teisiti määratud.
	Lisateavet vt dokumentatsiooni ja diagnostika CD-l <i>Documentation and Diagnostics CD</i> asuvasst tõrkeotsingujuhendist <i>Troubleshooting Guide</i> .

Tabel 4 Arvuti häälestus – Security (Turve) (Järg)

Password Options (Paroolivalikud) (Seda valikut näete vaid juhul, kui on kehtestatud sisselülitusparool või seadistusparool.)	<p>Saate teha järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lukustada pärandriistvara (Legacy Resources; kuvatakse, kui on sätestatud seadistusparool);• Lubada/keelata võrguserverirežiimi (Network Server Mode; kuvatakse, kui on kehtestatud sisselülitusparool);• Määrata, kas soebootimisel (Ctrl+Alt+Delete) nõutakse parooli (kuvatakse, kui on kehtestatud käivitusparool);• Lubada/keelata häälestuse sirvimisrežiimi (Setup Browse Mode; kuvatakse, kui on kehtestatud seadistusparool; võimaldab ilma seadistusparooli sisestamata F10 häälestusvalikuid vaadata, kuid mitte muuta). <p>Lisateavet vt dokumentatsiooni ja diagnostika CD-l <i>Documentation and Diagnostics CD</i> asuvast lauaarvutite haldusjuhendist <i>Desktop Management Guide</i>.</p>
Smart Cover („Nutikas“ kaas)	<p>Saate teha järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kaane lukku lukustada/avada;• Määrata kaane eemaldamise anduri olekuks Disable (Keelatud), Notify User (Teavita kasutajat) või Setup Password (Seadistusparool). <p> Märkus <i>Notify User</i> (Teavita kasutajat) puhul teavitatakse kasutajat kaane avamise korral. <i>Setup Password</i> (Seadistusparool) puhul nõutakse pärast arvuti kaane eemaldamist arvuti alglaadimise eel seadistusparooli sisestamist.</p> <p>See funktsioon on saadaval ainult mõnel mudelil. Lisateavet vt dokumentatsiooni ja diagnostika CD-l <i>Documentation and Diagnostics CD</i> asuvast lauaarvutite haldusjuhendist <i>Desktop Management Guide</i>.</p>
Embedded Security (Integreeritud turvaseade) See menüüvalik kuvatakse vaid juhul, kui menüüs Device Security (seadme turve) on saadaval valik Embedded Security Device (integreeritud turvaseade).	<p>Saate teha järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lubada/keelata integreeritud turvaseadme;• Taastada turvaseadme tehasesätted;• Lubada/keelata sisselülitusel autentimise toe (mõnel mudelil);• Lähtestada autentimismandaadi (mõnel mudelil). <p>See funktsioon on saadaval ainult mõnel mudelil. Lisateavet vt dokumentatsiooni ja diagnostika CD-l <i>Documentation and Diagnostics CD</i> asuvast lauaarvutite haldusjuhendist <i>Desktop Management Guide</i>.</p>
Device Security (Seadmete turve)	<p>Võimaldab teil lubada/peita (Device Available/Device Hidden) järgmisi seadmekomponente:</p> <ul style="list-style-type: none">• järjestikpordid• paralleelport• kõik USB-liidesed• esipaneeli USB-liidesed• süsteemi heliadapter• võrguadapterid (mõnel mudelil)• SMBus-juhtseade (mõnel mudelil)• SCSI-kontrollerid (mõnel mudelil)• integreeritud turvaseade (mõnel mudelil)

Tabel 4 Arvuti häälestus – Security (Turve) (Järg)

Network Service Boot (Võrgust algaadimine)	Saate arvutil lubada/keelata võrguserveris asuvasse opsüsteemi buttimise. (See funktsioon on saadaval vaid võrguadapteriga mudelitel; võrguadapter peab olema kas PCI-siinil või emaplaadile integreeritud.)
System IDs (Süsteemi ID-d)	<p>Saate seada järgmised ID-d.</p> <ul style="list-style-type: none"> Inventarisilt (18-baidine tunnuskoode) ja omanikusilt (80-baidine tunnuskoode, mis kuvatakse käivitustesti (POST) ajal). Lisateavet vt dokumentatsiooni ja diagnostika CD-I <i>Documentation and Diagnostics CD</i> asuvast lauaarvutite haldusjuhendist <i>Desktop Management Guide</i>. Korpuse seerianumber või universaalne unikaalne tunnusnumber (UUID). UUID-numbrit saab uuendada vaid juhul, kui omistatud korpuse seerianumber on kehtetu. (Need ID-numbrid on tavaliselt tehases seatud ja nende abil saab arvutit üheselt tuvastada.) Klaviatuuri keelesätted (nt inglise, saksa) süsteemi ID- kirje jaoks.
DriveLock Security (DriveLock-turvafunktsioon)	<p>Saate seada või muuta ülema/administraatori või kasutaja parooli kõvaketaste jaoks. Kui funktsioon on aktiveeritud, küsitakse kasutajalt käivitustesti (POST) ajal üht DriveLock-paroolidest. Kui parooli ei sisestata õigesti, ei saa kõvakettaid kasutada enne, kui järgmisel külmbuutimisel sisestatakse kehtiv parool.</p> <p> Märkus Valik on saadaval vaid juhul, kui süsteemiga on ühendatud vähemalt üks DriveLock-funktsiooni toetav kettaseade.</p> <p>Lisateavet vt dokumentatsiooni ja diagnostika CD-I <i>Documentation and Diagnostics CD</i> asuvast lauaarvutite haldusjuhendist <i>Desktop Management Guide</i>.</p>
OS Security (Opsüsteemi turve; mõnel mudelil)	<p> Märkus Valik mõjub ainult juhul, kui kasutatav protsessor ja operatsioonisüsteem ühilduvad turvafunktsiooniga ja kasutavad seda.</p> <ul style="list-style-type: none"> Data Execution Prevention (Andmekäituse vältimine; saadaval mõnel mudelil; lubamine/keelamine) aitab ära hoida opsüsteemi turvalisuse rikkumist. Intel Virtualization Technology (mõnel mudelil, lubamine/keelamine). Selle sätte muutmisel tuleb arvuti välja ja taas sisse lülitada.
Setup Security Level (Häälestuse turvatase)	<p>Võimaldab anda lõppkasutajale piiratud juurdepääsu määratud seadistusvalikute muutmiseks ilma seadistusparooli teadmata.</p> <p>See funktsioon võimaldab ülema/administraatoril paindlikult kaitsta olulisi seadistusvalikuid, võimaldades samaaegselt kasutajal jälgida süsteemi sätteid ning konfigureerida vähemolulisi valikuid. Ülem/administraator saab menüüs Setup Security Level määrata juurdepääsuõigused igale üksikule häälestusvalikule. Vaikimisi on kõik häälestusvalikud kaitstud seadistusparooliga. Valikute muutmiseks peab kasutaja käivitustesti (POST) ajal sisestama õige seadistusparooli. Ülem/administraator võib üksikute valikute jaoks parooli tühistada (None), mille järel kasutaja võib neis valikutes muudatusi teha pärast vale parooliga sisenemist. Valik None (Pole) asendatakse käivitusparooliga, kui käivitusparool on määratud.</p> <p> Märkus Häälestusrežiimi sisenemiseks ilma parooli teadmata, peab Setup Browse Mode (häälestuse sirvimisrežiim) olema lubatud (Enable).</p>

Arvuti toiteseadistus

 Märkus Häälestusprogrammi üksikute valikute kasutatavus võib sõltuda arvuti riistvara konfiguratsioonist.

Tabel 5 Arvuti toiteseadistus

Valik	Kirjeldus
-------	-----------

Tabel 5 Arvuti toiteseadistus (Järg)

Opsüsteemi toitehaldus	<ul style="list-style-type: none"> • Runtime Power Management (Käitusaja toitehaldus) – lubamine/keelamine. Lubab teatud operatsioonisüsteemidel protsessori pinget ja taksagedust vähendada, kui praegune tarkvarakoormus ei nõua protsessori täisvõimaluste kasutamist. • Idle Power Savings (Jõuderežiimi energiasääst) – laiendatud/tavaline. Lubab teatud operatsioonisüsteemidel protsessori toitetarvet vähendada, kui protsessor on ooterežiimis. • ACPI S3 Hard Disk Reset (ACPI S3 kõvaketta lähtestamine) – selle valiku lubamisel kontrollib BIOS enne juhtimise üleandmist opsüsteemile, et kõvakettad oleksid S3-režiimist jätkamisel valmis käske vastu võtma. • ACPI S3 PS2 Mouse Wakeup (ACPI S3 PS2 hiirega äratus) – lubab või keelab S3-režiimist ärkamise PS2-liidesesse ühendatud hiire liigutamisel. • USB Wake on Device Insertion (Äratus USB-seadme lisamisel) (mõnel mudelil) – võimaldab USB-seadme lisamisel süsteemil ooterežiimist väljuda.
Riistvaraline toitehaldus	SATA-toitehaldus lubab või keelab SATA-siini ja/või -seadme toitehalduse.
Termiline	<ul style="list-style-type: none"> • Fan idle mode (Ventilaatori jõuderežiim) – selle tulpdiaagrammi abil saab reguleerida ventilaatori lubatud miinimumkiirust.
	 Märkus Säte muudab vaid ventilaatori miinimumkiirust. Ventilaatoreid juhitakse ikkagi automaatselt.

Computer Setup – Advanced (Täpsem)

Märkus Häälestusprogrammi üksikute valikute kasutatavus võib sõltuda arvuti riistvara konfiguratsioonist.

Tabel 6 Computer Setup – Advanced (Täpsemalt)

Valik	Menüü
Power-On Options (Käivitusvalikud)	<p>Saate valida järgmiste võimaluste seast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käivitustesti (POST) režiim – QuickBoot (Kiirbootimine), FullBoot (Täielik bootimine) või FullBoot every 1–30 days (Täielik bootimine iga 1-30 päeva järel). • Käivitustesti (POST) teated (lubamine/keelamine). • MEBx Setup Prompt (lubamine/keelamine või peitmine/kuvamine). Antud funktsioon võimaldab kuvada teksti CTRL+P = MEBx käivitustesti (POST) ajal. Kui see funktsioon on keelatud, siis seda teksti ei kuvata. Sellegipoolest saate Ctrl+P vajutades juurdepääsu ME BIOS Extension Setup utiliidile, mida kasutatakse haldussätete konfigureerimiseks. • F9 viip (lubamine/keelamine või peitmine/kuvamine). Kui lubate selle funktsiooni, kuvatakse käivitustesti ajal tekst „F9 = Boot Menu“. Kui nimetatud funktsioon on keelatud, siis seda teksti ei kuvata. Sellest hoolimata avatakse klahvi F9 vajutamisel menüü kuva Shortcut Boot [Order] (bootimiseseadme valimiseks). Lisateavet lugege jaotisest Storage > Boot Order. • F10 viip (lubamine/keelamine või peitmine/kuvamine). Kui lubate selle funktsiooni, kuvatakse käivitustesti ajal tekst „F10 = Setup“. Kui nimetatud funktsioon on keelatud, siis seda teksti ei kuvata. Sellegipoolest avatakse klahvi F10 vajutamisel aken Setup (Häälestus). • F12 viip (lubamine/keelamine või peitmine/kuvamine). Kui nimetatud funktsioon on lubatud, kuvatakse käivitustesti ajal tekst „F12=Network Service Boot“. Kui nimetatud funktsioon on keelatud, siis seda teksti ei kuvata. Sellegipoolest sunnib klahvi F12 vajutamine süsteemi üritama algaadimist võrgust.

Tabel 6 Computer Setup – Advanced (Täpsemalt) (Järg)

- Lisaseadme-ROM-i (Option ROM) viip (lubamine/keelamine). Kui see funktsioon on lubatud, hakkab süsteem enne lisaseadmete ROM-ide laadimist vastavat teadet kuvama. See funktsioon on toetatud vaid teatud mudelitel.
- Kaugäratuse buudiallikas (kaugserver / kohalik kõvaketas).
- Pärast toitekatkestust (väljas / sees / eelmine olek). Seadke antud valik **on**:
 - Väljas – arvuti jääb pärast voolu naasmist väljalülitatuks.
 - Sees – arvuti lülitatakse kohe pärast voolu naasmist automaatselt sisse.
 - Sees – võimaldab arvuti sisse lülitada toitelati lüliti abil, kui arvuti on ühendatud toitelatiga.
 - Eelnev olek – kui arvuti oli enne voolukatkestust sisse lülitatud, siis lülitub ta pärast voolu naasmist automaatselt sisse.

Märkus Kui kasutate arvutist toitevoolu väljalülitamiseks pikendusjuhtme lüliti, ei saa te kasutada puhkerežiimi, uinakufunktsiooni ega kaughaldust.

- Käivitustesti viivitus (null, 5, 10, 15 või 20 sekundit). Kui see funktsioon on lubatud, lisatakse käivitustesti sooritamiseks kasutaja määratava pikkusega viivitus. Sellist viivitust on mõnikord vaja teatud PCI-kaartidega ühendatud kõvaketastele, mis pöörlevad väga aeglaselt ja pole käivitustesti lõpulejõudmisel veel algladimiseks valmis. Käivitustesti viivitus annab teile ka rohkem aega klahvi **F10** vajutamiseks, et käivitada häälestusutiliit Computer Setup (F10).
- I/O APIC Mode (Sisendi/väljundi APIC-režiim; lubamine/keelamine). Kui see funktsioon on lubatud, töötavad Microsoft Windowsi operatsioonisüsteemid optimaalselt. Teatud mitte-Microsofti operatsioonisüsteemide ettenähtud talituse tagamiseks tuleb see funktsioon välja lülitada.
- Hyper-threading (lubamine/keelamine).
- Limit CPUID Maximum Value to 3 (Sea CPUID maksimumväärtuseks 3) – piirab nende CPUID funktsioonide arvu, mille kohta mikroprotsessor teeb aruande. Lubage see funktsioon WinNT-sse butimisel.

Execute Memory Test (teatud mudelitel)	Taaskäivitab arvuti ja täidab käivituse mälutesti (POST).
BIOS Power-On (Sisselülitamine BIOS-iga)	Saate määrata aja, mil arvuti automaatselt sisse lülitub.
Onboard Devices (Seadmed emaplaadil)	Saate emaplaadil asuvaid seadmeid keelata või neile ressursse määrata (kettajuhtseade, järjestikport või paralleelport).
PCI Devices (PCI-seadmed)	<ul style="list-style-type: none">• Esitab arvutisse installitud PCI-seadmete loendi koos nende IRQ (katkestusnõuete) sätetega.• Saate nende seadmete katkestusnõuete sätteid muuta või need hoopis täielikult keelata. Need sätted ei kehti APIC-põhise operatsioonisüsteemi kasutamisel.
PCI VGA Configuration (PCI VGA konfiguratsioon)	Saadaval vaid juhul, kui süsteemis on mitu PCI-videoadapterit. Võimaldab määrata, milline VGA-juhtseade on primaarne ehk „buudijuhtseade“.
	 Märkus Antud teksti vaatamiseks peab olema lubatud Integrated Video (Advanced > Device Options) ja Save Changes and Exit.

Tabel 6 Computer Setup – Advanced (Täpsemalt) (Järg)

Bus Options (Siinivalikud)	Teatud mudelite puhul saate lubada ja keelata järgmisi funktsioone: <ul style="list-style-type: none">• PCI SERR# genereerimine.• PCI VGA-paleti „jälgimise“ funktsioon, millega saab seadistada PCI konfiguratsiooniruumis VGA-paleti jälgimise biti; seda on vaja vaid juhul, kui on installitud üle ühe graafikakontrolleri.
Device Options (Seadmevalikud)	Saate seada järgmisi valikuid: <ul style="list-style-type: none">• Printeri režiim (kahesuunaline, EPP & ECP, ainult väljund).• Klahvi Num Lock olek arvuti sisselülitamisel (väljas/sees).• S5 Wake on LAN – (Võrguliikluse peale ärkamine; lubamine/keelamine).<ul style="list-style-type: none">• Võrguliikluse peale ärkamise (WOL) keelamiseks väljalülitatud režiimis (S5) valige vasaku ja parema nooleklahvi abil Advanced (Täpsemalt) > Device Options (Seadmevalikud) ning keelake funktsioon S5 Wake on Lan (Disable). Sellises olekus on arvuti voolutarve S5 ajal kõige madalam. See ei takista arvutil passiivsest režiimist (Suspend) või talveunest (Hibernation) võrguliikluse peale ärgata, kuid ei võimalda seda S5-režiimist. See ei mõjuta võrguühenduse talitlust arvuti töö ajal.• Kui võrguühendust ei vajata, keelake võrguadapteri (NIC) kasutamine, valides vasaku ja parema nooleklahvi abil Security (Turve) > Device Security (Seadmeturve). Määrake võrguadapteri valikuks Device Hidden (Seade peidetud). See takistab operatsioonisüsteemil võrguadapterit kasutada ning vähendab arvuti voolutarvet S5-režiimis.• Processor cache (Protsessori vahemälu; lubamine/keelamine).• Unique Sleep State Blink Patterns (Unerežiimide vilkumisrütm). Saate valida näidikutulede vilkumisrütme, mille järgi saate iga unerežiimi ära tunda.<ul style="list-style-type: none">• 3 blinks followed by 2-sec. pause = S3• 4 blinks followed by 2-sec. pause = S3• Integrated Video (Integreeritud video; lubamine/keelamine). Saate samaaegselt kasutada integreeritud videot ja videot PCI Up Solution (ainult teatud mudelitel). <p> Märkus Pärast integreeritud video lubamist ja muudatuste salvestamist avaneb menüü Advanced (Täpsemalt) all uus käsk, kus saate valida primaarse VGA-juhtseadme videoseadme.</p> <p>PCI- või PCI Express-tüüpi videoadapteri lisamine keelab integreeritud video automaatselt. Kui PCI Express-video töötab, peab integreeritud video olema keelatud.</p> <ul style="list-style-type: none">• Sisekõlar (teatud mudelil, ei mõjuta väliskõlareid)• Monitor Tracking (Kuvari jälgimine; lubamine/keelamine). Võimaldab ROM-il salvestada kuvari inventariteabe.• NIC PXE Option ROM Download (NIC PXE valikulise ROM-i allalaadimine; lubamine/keelamine). BIOS sisaldab sisseehitatud võrguadapteri(NIC) lisaseadme-ROM-i, mis võimaldab süsteemi buutida võrgu kaudu PXE serveris. Seda kasutatakse tavaliselt kõvakettale üle-ettevõttelise tõmmise allalaadimiseks. Võrguadapteri (NIC) lisaseadme-ROM võtab endale mäluruumi alla 1 MB; kasutatakse ka nimetust DCH (DOS Compatibility Hole). See mäluruum on piiratud. F10-säte võimaldab kasutajatel keelata selle kaasasoleva NIC-ROM-i laadimise. Nõnda jääb rohkem DCH-ruumi täiendavatele PCI-kaartidele, mis võivad lisaseadme-ROM-i mäluruumi vajada. Vaikimisi on võrguadapteri (NIC) lisaseadme-ROM kasutusel.

Konfiguratsioonisätete taastamine

See taastemeetod nõuab, et enne taastamisvajaduse ilmumist oleksid andmed salvestatud irdkandjale, kasutades selleks häälestusprogrammi Computer Setup (F10) käsku **Save to Removable Media** (Salvesta irdandmekandjale). (vt [Save to Removable Media \(Salvestamine irdandmekandjale\)](#) arvuti seadistusfailide tabelis.)

Märkus On soovitatav, et salvestaksite kõik arvuti konfiguratsioonisätete muudatused disketile, USB-välkmällu või disketilaadsele seadmele (salvestusseadmele, mis on seatud disketiseadet emuleerima) ning hoiaksite disketi või muu andmekandja võimaliku taastevajaduse puhuks alles.

Konfiguratsiooni taastamiseks sisestage diskett, USB-välkmäluseade või muu disketti emuleeriv andmekandja koos salvestatud konfiguratsiooniga ning käivitage programmi Computer Setup (F10) käsk **Restore from Removable Media** (Taasta irdmäluseadmelt). (vt [Restore from Removable Media \(Taastamine irdandmekandjalt\)](#) arvuti seadistusfailide tabelis.)

